

*“Filologiya va pedagogikada yangicha ilmiy izlanishlar:  
an'anaviylik dan zamonaviylik ka”*

**O‘TKIR HOSHIMOVNING «IKKI ESHIK ORASI» ROMANIDA  
OILAVIY QADRIYATLARNING BADIY TALQINI**

**Nazarova Nafisa Matnazarovna**

*Magistrant*

**ANNOTATSIYA**

*Mazkur tezisd a O‘tkir Hoshimovning «Ikki eshik orasi» romanida oilaviy qadriyatlarning badiiy talqini hamda zamonaviy antropologik tafakkurning namoyon bo‘lishi tahlil qilinadi. Asarda inson va jamiyat, oila va shaxs munosabatlari, urush davridagi ma'naviy sinovlar hamda milliy qadriyatlarning badiiy ifodasi antropologik yondashuv asosida yoritiladi.*

**KALIT SO‘ZLAR:** *O‘tkir Hoshimov, «Ikki eshik orasi», oilaviy qadriyatlar, badiiy obraz, inson ruhiyati, ma'naviyat, urush, oila, mehr-oqibat.*

**ABSTRACT**

*This thesis examines the artistic interpretation of family values and modern anthropological thinking in O‘tkir Hoshimov's novel "Ikki eshik orasi." The study focuses on the relationship between the individual and society, family values, moral responsibility, and the psychological development of the characters.*

**KEYWORDS**

*O‘tkir Hoshimov, Ikki eshik orasi, family values, spirituality, artistic image, family, war, morality, psychological analysis.*

**АННОТАЦИЯ**

*В данном тезисе рассматриваются художественное воплощение семейных ценностей и современного антропологического мышления в романе Уткира Хашимова «Между двумя дверями» (Ikki eshik orasi). Анализируются взаимоотношения человека и общества, семьи и личности, духовные испытания военного времени, а также художественное отражение национальных ценностей.*

**КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА:**

*Уткир Хашимов, «Между двумя дверями», семейные ценности, духовность, художественный образ, семья, война, нравственность, психология.*

**KIRISH**

*Bugungi kunda oila masalasi nafaqat sotsiologiya va pedagogika, balki adabiyotshunoslikning ham muhim tadqiqot obyektiga aylangan. Badiiy asarlar orqali oilaviy munosabatlarning yoritilishi insonning ma'naviy qiyofasi, axloqiy qarashlari va milliy qadriyatlarini anglashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu jihatdan O'tkir Hoshimovning «Ikki eshik orasi» romani o'zbek xalqining ma'naviy dunyosi, oilaviy qadriyatlari va insoniy fazilatlarini yuksak badiiy mahorat bilan aks ettirgan asarlardan biridir.*

*Roman voqealari Ikkinchi jahon urushi va urushdan keyingi murakkab ijtimoiy hayot fonida kechadi. Muallif turli taqdir egalari orqali insonning sabr-toqati, mehr-oqibati, vijdoni va oilaga bo'lgan sadoqatini tasvirlaydi. Asarda oila jamiyatning eng muhim ma'naviy tayanchi sifatida talqin qilinadi. Ayniqsa, urush tufayli yuzaga kelgan ayriliqlar, yo'qotishlar va og'ir sinovlar qahramonlarning ichki dunyosini ochishda muhim badiiy vosita bo'lib xizmat qiladi.*

*Romanda Orif oqsoqol obrazi donishmandlik, bag'rikenglik va oilaparvarlik timsoli sifatida gavdalanadi. Uning hayotiy tajribasi, yoshlarga bergan nasihatlar va oilani asrash yo'lidagi sa'y-harakatlari orqali muallif milliy qadriyatlarning avloddan avlodga o'tishini badiiy asoslaydi. Qora amma obrazi esa o'zbek onalariga xos matonat, mehr-muhabbat va fidoyilikni ifodalaydi. U urushning barcha mashaqqatlariga qaramay, oilaning ma'naviy tayanchi bo'lib qoladi. Ushbu obrazlar orqali yozuvchi oila faqat qarindoshlik rishtalari emas, balki insonni tarbiyalaydigan ma'naviy makon ekanligini ko'rsatadi.*

*Shuningdek, romanda yosh avlodning hayotga munosabati, ota-onaga hurmati va insoniylik mezonlari ham chuqur badiiy talqin etilgan. Muallif qahramonlarning ruhiy kechinmalari orqali insonning ma'naviy barkamolligi oilada shakllanishini ta'kidlaydi.*

*Shu jihatdan «Ikki eshik orasi» romani zamonaviy antropologik tafakkur nuqtayi nazaridan ham katta ilmiy ahamiyatga ega. Unda insonning ichki olami, axloqiy tanlovi va jamiyat bilan munosabati badiiy-estetik vositalar orqali yoritilib, milliy qadriyatlarning umuminsoniy mohiyati ochib beriladi.*

*Xulosa qilib aytganda, O'tkir Hoshimovning «Ikki eshik orasi» romani oilaviy qadriyatlarni badiiy talqin etishda o'zbek adabiyotining eng yuksak namunalaridan biridir. Asarda oila inson ma'naviy kamolotining asosi sifatida talqin qilinadi, qahramonlarning ruhiy olami esa antropologik yondashuv asosida chuqur ochib beriladi. Roman bugungi kunda ham oilaviy qadriyatlarni asrash, milliy o'zlikni anglash va inson ma'naviyatini yuksaltirish masalalarini o'rganishda muhim badiiy hamda ilmiy manba bo'lib xizmat qiladi.*

## FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'tkir Hoshimov. Ikki eshik orasi. – Toshkent: Sharq.
2. Qozoqboy Yo'ldoshev. Badiiy tahlil asoslari. – Toshkent: O'qituvchi.
3. O'zbek adabiyoti tarixi. 5 jildlik. – Toshkent: Fan, 2019